

Ifølge liste.Mottakere ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

24/2989-

5. september 2025

Solkraft Sør AS - klage på vedtak om konsesjon til Revehei solkraftverk i Lindesnes kommune

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga i vedtak 22. mai 2025 Solkraft Sør AS (Solkraft Sør) anleggskonsesjon til Revehei solkraftverk i Lindesnes kommune. Vedtaket ble påklaget av Naturvernforbundet i Lindesnes.

NVE kunne ikke se at klagen ga grunnlag for å endre eller oppheve deres vedtak, og oversendte klagen til endelig behandling i Energidepartementet (ED) 24. juni 2025.

NVEs vedtak

NVE har gitt konsesjon til å bygge, eie og drive Revehei solkraftverk med inngjerding, adkomst- og internveier, transformator, batterilagringsystem og nødvendig høyspenningsanlegg, jf. energiloven § 3-1. Revehei solkraftverk er planlagt med installert effekt på inntil 1,76 MWp og en forventet årsproduksjon på 1,8 GWh. Planområdet utgjør om lag 53 dekar. Solkraftverket er blant de første norske bakkemonterte solkraftverkene som planlegges med bruk av batterilagringsystemer. Det er også det første anlegget i Norge som skal forankres i fjell.

Etter NVEs vurdering kan Revehei solkraftverk være et marginalt lønnsomt prosjekt. I vurderingene av fordelene ved tiltaket har NVE lagt vekt på at Revehei solkraftverk kan gi økt kunnskap og erfaring om bygging og drift av solkraftverk, særlig fordi kraftverket planlegges med en batteriløsning og fjellforankrede solcellemoduler.

Ifølge NVE er det få negative virkninger knyttet til anlegget. For å forebygge eventuelle ulemper, har NVE likevel stilt en rekke krav til bygging og drift av solkraftverket. Tiltaket skal blant annet ikke berøre myrområdene innenfor planområdet, og fagkyndig personell må gjennomføre en feltundersøkelse med søk etter den sårbare arten klokkesøte før byggestart. Solkraft Sør skal i tillegg utarbeide en detaljplan som må godkjennes av NVE før byggestart. I detaljplanen er det eksempelvis satt krav til at tiltakshaver legger frem en fagkyndig vurdering av faren for overflateavrenning på anlegget, samt en vurdering av fare for spredning av planteskadegjørere og fremmede arter.

NVE har vurdert at tiltaket ikke vil føre til vesentlige negative konsekvenser for miljø og samfunn, og anser fordelene ved å bygge solkraftverket å være større enn ulempene. Lindesnes kommune er positive til tiltaket.

Klage

NVE har mottatt én klage på vedtaket fra Naturvernforbundet i Lindesnes. Klagen er innsendt innen klagefristen og klageren anses å ha rettslig klageinteresse.

Energidepartementet skal i klagesaksbehandlingen vurdere de anførslene som fremsettes i klagen og har kompetanse til å prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd. Klageren er uenig i flere av NVEs vurderinger, og anførslene i klagen er behandlet tematisk.

Naturhensyn

Klager skriver at tiltaket vil føre til nedbygging av intakte naturområder og føre til en bit-for-bit-nedbygging av natur. Videre peker Naturvernforbundet på at utredning og søk etter den sårbare arten klokkesøte er mangelfull, og at konsesjonen mangler en vurdering av den samlede belastningen for naturmangfoldet i området. Klageren trekker i tillegg frem grå arealer som bedre egnede områder for bygging av bakkemonterte solkraftverk.

Solkraft Sør peker på at anlegget er planlagt bygd i fjellterreng i områder med lav bonitet, og at myrområdene i planområdet ikke vil bli påvirket av kraftverket. Videre avviser tiltakshaver påstanden om at det ikke er foretatt søk etter klokkesøte (VU), og peker på konsesjonsvilkåret om supplerende kartlegging av arten. Når det gjelder anførselen om å bygge bakkemontert solkraft på grå arealer, er Solkraft Sør enig i klagerens forslag, men påpeker at dette ikke utelukker solkraftanlegget de har søkt om.

NVE kan ikke se at klager har lagt frem nye vesentlige forhold vedrørende naturhensyn, som ikke allerede er vurdert i vedtaket av 22. mai 2025.

Energidepartementets vurdering

I forbindelse med konsesjonssøknaden utførte Grimsby Naturtjenester AS en naturkartlegging av planområdet. Planområdet består hovedsakelig av lyng- og lavfastmark, samt eldre, svært vekstbegrensede furutrær med innslag av løvtrær. Ifølge naturkartleggingen er solkraftverket ikke planlagt i områder som innehar

forvaltningsprioriterte naturtyper. Det er imidlertid to myrområder i planområdet, og det er satt konsesjonsvilkår om at tiltakshaver skal unngå bygging i disse områdene.

Naturmangfoldloven er sentral i saksbehandlingen av konsesjonssøknader. Ifølge naturmangfoldloven § 10, skal påvirkningen på et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli påvirket av. Virkningene av et tiltak skal ses i lys av andre eller allerede gjennomførte eller godkjente planer i influensområdet. ED kan ikke se at tiltaket påvirker sårbar natur. Departementet kan heller ikke se at det er godkjent andre planer i området som vil øke den samlede belastningen på økosystemet.

Når det gjelder anførselen som angår mangelfull utredning av klokkesøte (VU), viser ED til konsesjonsvilkår om nærmere undersøkelse og eventuelle tiltak knyttet til den sårbare arten før byggestart.

Departementet understreker at tildeling av konsesjoner for solkraft er en helhetlig vurdering, hvor fordeler og ulemper veies opp mot hverandre. Solkraft som etableres på allerede utbygde eller grå arealer kan gi lite konflikt med naturen. I tilfeller hvor et solkraftverk er planlagt i skogsarealer, slik som Revehei solkraftverk, blir dette inkludert i den helhetlige vurderingen av tiltaket og veid opp mot fordeler med utbyggingen.

Departementet er enig med NVE i at hensynet til natur ikke er til hinder for å gi konsesjon.

Læringseffekt

Klager skriver at læringseffekten av solkraftverket vil forsvinne, og begrunner dette i at det ikke vil være nok tid til å hente ut læringseffekter fra prosjektet før nye prosjekter blir realisert av tiltakshaver. Dersom solkraftverket skal ha positive læringseffekter, mener klager det burde vært stilt krav til grundigere naturkartlegging. Klager er bekymret for at en konsesjon til Solkraft Sør kan gi omfattende negative presedensvirkninger.

Solkraft Sør skriver at klager misforstår hvordan læringseffekter skal vurderes, og hevder at planleggingen av flere anlegg heller gir umiddelbar nytteverdi. Tiltakshaver viser til eksplisitte konsesjonsvilkår om statusrapport og vurderinger av etterundersøkelser.

Energidepartementets vurdering

ED anser læringseffekten av å etablere Revehei solkraftverk som positiv. Departementet viser til at bakkemonterte solkraftverk fremdeles er nytt i norsk sammenheng. Etersom flere solkraftverk bygges, vil læringseffektene av nye anlegg reduseres. Revehei solkraftverk kan likevel bidra til gode læringseffekter da det er ett av de første solkraftverkene i Norge som etableres med batterilagringssystemer, og det er det første anlegget som planlegger å fundamentere solcellepanelene på fjellgrunn.

Energidepartementet er videre uenig i begrunnelsen klager legger frem om at tiltakshaver ikke vil ha nok tid til å hente ut læringseffektene av Revehei solkraftverk. ED mener at tiltaket kan bidra til viktige læringseffekter knyttet til utbygging av solkraftverk i norsk sammenheng,

både for tiltakshaver og for andre utbyggere som vurderer å etablere solkraftverk med batteriløsninger eller fjellforankrede solcellemoduler.

Departementet understreker at hver konsesjonssak som behandles hos energimyndighetene gjennomgår en helhetlig og individuell vurdering der de konkrete fordelene og ulempene ved prosjektet vurderes.

Manglende konsekvensutredning for natur

Naturvernforbundet i Lindesnes skriver at naturmangfoldsrapporten vedlagt konsesjonssøknaden er mangelfull. Klager stiller spørsmål om kunnskapsgrunnlaget er godt nok utredet etter naturmangfoldloven, og påpeker at NVE mottok et skriv fra utreder knyttet til naturkartlegging etter at høringsperioden var over. Klager mener dette er problematisk og at dokumentasjonen som foreligger i høringsperioden må være oppdatert og lesbar for å sikre demokratisk medvirkning i prosessen.

Solkraft Sør skriver at de tar til etterretning at konsekvensutredningen er tung å lese. Selskapet mener imidlertid at et tungt språk ikke er et svakhetstegn, men heller et resultat av at kartleggingen er faglig grundig og detaljert.

NVE skriver at det er ordinær praksis å etterspørre tilleggsopplysninger i konsesjonssaker. I noen saker med større tilleggsopplysninger kan det være grunn til å sende utredningen på en ny høring. Ut fra innholdet og omfanget av tilleggsopplysningene har NVE ikke funnet grunnlag for dette i denne saken.

Energidepartementets vurdering

Departementet mener NVEs håndtering av tilleggsopplysninger er tilstrekkelig og i tråd med generelle krav til saksbehandlingsprosessen. ED kan ikke se at det foreligger noen saksbehandlingsfeil.

Når det gjelder naturmangfoldsrapporten er departementet enig i at det er tatt i bruk et tungt og delvis dårlig grammatisk språk, som fører til at rapporten tidvis er krevende å lese. Rapporten er imidlertid utført av fagkyndig fagfolk og er i tråd med Miljødirektoratets instruks og KU-veileder. Det ble i tillegg utført en befaring med supplerende kartlegging 6. september 2023. Ut ifra dette kan ikke departementet se at kunnskapsgrunnlaget er ufullstendig. ED viser også til vilkår som er tillagt konsesjonen for å bevare naturen i planområdet.

Friluftsliv

Klager anfører at konsekvensgraden satt for friluftsliv ikke samsvarer med større industriinngrep i naturområdet. Klager er uenig i at NVE har tillagt anleggsveien positive virkninger. Det står videre i klagen at området har spor av storfugl/orrfugl, som har naturverdier knyttet til både rekreasjon og turisme.

Solkraft Sør skriver at fuglelivet i området er tilstrekkelig vurdert og dokumentert.

Energidepartementets vurdering

Dagens funksjon for planområdet er vurdert å være knyttet til sporadisk ferdsel. Ifølge konsekvensutredningen har området ingen synlige spor av vesentlig bruk, og den begrensede bruken er hovedsakelig knyttet til jakt for grunneier. Vurderingene i utredningen baserer seg blant annet på samtaler med grunneier og representanter for andre lokale interesser. Det kommer også frem av høringsinnspill at Statsforvalteren slutter seg til vurderingene i utredningen.

Departementet er enig i NVEs vurdering av hensynet til friluftsliv.

Samlet vurdering

ED vurderer i likhet med NVE at de negative virkningene fremstår som relativt små og slutter seg til direktoratets samlede vurdering av at fordelene av tiltaket er større enn ulempene.

Departementet kan ikke se at det i klagen fremkommer noe som gir grunnlag for å omgjøre vedtaket. NVEs vedtak om konsesjon til Revehei solkraftverk stadfestes derfor.

Konklusjon

Klagen tas ikke til følge. Energidepartementet opprettholder NVEs vedtak 22. mai 2025 om å gi anleggskonsesjon til Revehei solkraftverk i Lindesnes kommune.

Departementets vedtak er endelig. Det er ikke klagerett på klageinstansens vedtak, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Tollef Taksdal (e.f.)
avdelingsdirektør

Astrid Seland
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
NVE
Lindesnes kommune

Mottakere:
Solkraft Sør AS
Naturvernforbundet i Lindesnes